

քանչիւր արարքին մէջ սիրոյ լոյսն է որ կը շողայ: Մարդուն կեանքը, զիշերին մէջէն քալել մըն է, շրջապատուած թշնամիներով: Կը քալէ ցաւով և հեծութեամբ, նպատակի մը՝ որուն քիչեր և ընտրեալներ միայն կրնան հասնիլ:

Հոն՝ բաղձացուած կատարին վրայ չէ տրուած մեղի երկարօրէն յամենալ: Մի առ մի, բոլոր մեր ընթացակից բարեկամները կ'անհետանան մեր տեսողութենէն, ձերբակալուելով ամենազօր մահուան լուռ լշխանութենէն: Շատ կարճ միջոց մը միայն կրնանք օգնել անոնց և այդ կարճ ժամանակին մէջ կ'որոշուի անոնց դժբախտութիւնը կամ երջանկութիւնը: Մեր պարտականութիւնը թող ըլլայ լուսաւորել անոնց ճամբան, թեթեւցնել անոնց տառապանքին բեռը, քաջալերել և յուսադրել երբ քաջութիւնն ու յոյսը տակաւ կը հեռանան անոնց, երբ կը պարպուին հաւատքէ: Մի կշռէք և մի չտփէք անոնց արժէքներն ու թերիները, մտածեցէք անոնց կարիքներուն և ցաւերուն մասին: Մի մոռնաք որ տառապանքներն ենք բոլորս ալ, նոյն մթնութեան մէջ: մթնութիւն մը՝ որ միայն մեր Տիրոջ սիրովը կը լուսաւորուի, այլապէս մենք նոյն մեծ ողբերգութեան զերակատարներն ենք միայն:

Այսօր կրնանք մեր ամենասիրելի էակը կորսնցնել, վաղը սակայն, մենք պիտի անցնինք մահուան դռնէն, մեզի կը մնայ ուրիշն զիրար սիրել, վերջին վարագոյրին լիջնելէն առաջ: Սիրել վեհ և մեծ այն մտածութեան որոնք կ'ազնուացնեն մեր կեանքը, մեր պզտիկ օրերը:

Ա. ՅԱԿՈԲԻ

ՆՄՐԱՅՆ

Հ. Ն. Ա. Գ. Ի. Ն. Ն. Ն.

Երուսաղէմ, 11 Օգոստոս 1956

Ն. Վ. Ն. Հիւսէյն Թազաւոր

Արեւայական Պալատ

Ամման

Ձերդ Վեհափառութեան զաւակալութեան բարեբաւսիկ տարեգրանի առիթով, կը ներկայացնեմ մեր հաւատարմութիւնն ու նուիրումը Ձերդ Վեհափառութեան հանդէպ եւ կ'աղօթեմ որ Ամենակալը շնորհէ Ձերդ Վեհափառութեան երկար կեանք եւ երջանկութիւն, եւ բարգաւաճութիւն Հաշիմական թագաւորութեան:

ՆԴԻՇԷ ԱՐՔԵՊՍ. ՏԵՐՏԷՐԵԱՆ

Տեղապան Հայոց Պատրիարքութեան

Արմուրիք Ամմանի, 16 Օգոստոս 1956

Դեր. Տ. Նիքիտ Արեւայ. Տերտերեան

Պատրիարքական Տեղապան

Երուսաղէմ

Շնորհակալութիւն Ձեր անկեղծ շնորհաւորութեան համար մեր զաւակալութեան տարեգրանին առիթով:

Ա. - ՀԻԻՍԷՅՆ

ՍԵՆՏԵՄԲԵՐ - ՍԵՄԵՆՏԵՐ

● Կիր. 1 Յուլիս. — Ս. Եղիայի մարգարէին: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամաստան մէջ, ժամարարն էր Հոգ. Տ. Մաշտոց վրդ. Բարխուսեան:

— Վաղուան նախատեսակին ի Ս. Հրեշտակապետ նախագահեց Գեր. Տ. Պարգե Եպս. վրդ. Թանէսեան:

● Բշ. 2 Յուլիս. — Ս. Կոստանացի Հովհաննիսեան: Առաւտեան ժամերգութիւնը պաշտուեցաւ ի Ս. Հրեշտակապետ, իսկ Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Եկեղեցւոյ ասանդատան՝ Ս. Հովհաննիսեան մատարան մէջ, ժամարարն էր ՀայՓայի և չըջակայից Հոգեւոր Հովիւ Հոգ. Տ. Շահան Աբեղայ Սպանեան:

● Ուր. 6 Յուլիս. — Վաղուան նախատեսակը պաշտուեցաւ ի Ս. Յակոբ, Հանդիսապետն էր Գեր. Տ. Հայրիկ Եպս. Ասլանեան:

● Եր. 7 Յուլիս. — Ս. Գր. Լուսաւորչի եղն ի վերապէս տունին առթիւ, Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի ասանդատան Ս. Լուսաւորչի սեղանին վրայ, ժամարարն էր Հոգ. Տ. Վարժապետ վրդ. Գալարանեան:

— Վաղուան հանդիսաւոր նախատեսը պաշտուեցաւ Մայր Տաճարին մէջ, Հանդիսապետն էր Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, որ ժամերգութեան ընթացքին ուրար կրելու արտօնութիւն տուաւ ժառ. Վարժարանի քառամեայ ընթացքը բոլորած 6^ր ինչպէս նաև Ամերիկայէն, քահանայութեան պատրաստուելու համար ժամանած 3 սաներուն: Ըստ սովորութեան, նախատեսակէն ետք երգուեցաւ «Տէր ողորմաւ»:

● Կիր. 8 Յուլիս. — Տօն Կար. Եկեղեցւոյ Ս. Էջմիածնի: Հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարին մէջ, Պատարագեց Գեր. Տ. Հմայեակ Ծ. վրդ. Ինթոյեան և քարոզեց՝ բնարան ունենալով «Եկայք, շինեցուցէ սուրբ խորանն լուսոյ»: Քարոզէն ետք, Գեր. Տ. Տիրան Արքեպս. Կերտոյեանն նախագահութեամբ, կատարուեցաւ Հայրապետական մաղթանք:

● Կիր. 15 Յուլիս. — Բարեկ. Ս. Լուսաւորչի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամաստան մէջ, Պատարագեց Հոգ. Տ. Կորիւն վրդ. Մանուէլեան, Քարոզեց Գեր. Տ. Տիրան Արքեպս. Կերտոյեան, անդրադառնալով երկհուշայ տունելի սուրբին՝ Մեծն Երբեխի կեանքին ու գործունէութեան վրայ և Ս. Պատարագէն ետք նախագահեց Տ. Ռուբէն Արքեպս. Մանասեանի մահուան տարելիցին առթիւ կատարուած հոգեհանգստեան հանդիսաւոր կարգին:

● Ուր. 20 Յուլիս. — Վաղուան հանդիսաւոր նախատեսակը պաշտուեցաւ Մայր Տաճարին մէջ, Հանդիսապետն էր Գեր. Տ. Սուրէն Եպս. Քէմհանեան:

● Եր. 21 Յուլիս. — Գիւս Եղիարաց Ս. Գրիգոր Լուսաւորչին: Ըստ սովորութեան, Մայր Տաճարի Ս. Մակարայ մատարան մէջ մատուցուեցաւ Սուրբ Պատարագ, ժամարարն էր Հոգ. Տ. Յակոբ վրդ. Վարդանեան:

● Կիր. 22 Յուլիս. — Այսօր մատուցուեցաւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ Մայր Տաճարին մէջ, Ս. Աթոռոյ մեծանուն բարերար Գալուստ Պէյ Կիւլպէնկեանի մահուան տարելիցին առթիւ: Պատարագեց Հոգ. Տ. Թորգոմ վրդ. Մանուէլեան, Քարոզեց Գեր. Տ. Տիրան Արքեպս. Կերտոյեան, անդրադառնալով հանգուցեալ Բարերարի կեանքին ու գործունէութեան մասին: Ս. Պատարագէն ետք, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը նախագահեց հոգեհանգստեան հանդիսաւոր պաշտամունքին:

● Դշ. 25 Յուլիս. — Թարգմանչաց հանդիսաւոր նախատեսակը պաշտուեցաւ ի Ս. Յակոբ, Հանդիսապետն էր Գեր. Տ. Տիրան Արքեպիակ. Կերտոյեան:

● Եր. 26 Յուլիս. — Ս. Թարգմանչաց Սահակայե Երեմիայ (Տօն Ազգային): Ըստ սովորութեան, Մայր Տաճարին մէջ Ս. Պատարագը մատուցւեց Ս. Թարգմանչաց Վարժարանի առժմ. Տեսուչ՝ Հոգ. Տ. Զաւէն վրդ. Զինչինեան և քարոզեց՝ «Որք զարգարեցին տնօրինարար զիմաստս անեղինքնաբանով»:

● Եր. 28 Յուլիս. — Վաղուան նախատեսը պաշտուեցաւ ի Ս. Յակոբ, Հանդիսապետն էր Գեր. Տ. Պարգե Եպս. վրդ. Թանէսեան:

● Կիր. 29 Յուլիս. — Գիւս Տփոյ Ս. Աստուծոյ: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամաստան մէջ, Պատարագեց Հոգ. Տ. Մաշտոց վրդ. Բարխուսեան և քարոզեց բրիտանեական երեք մեծ առաքելութիւններուն՝ Հաւատքի, Յոյսի և Սիրոյ մասին:

● Ուր. 3 Օգոստ. — Մայր Տաճարին մէջ, Վաղուան նախատեսակին նախագահեց՝ Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Աբրահամեան:

● Եր. 4 Օգոստ. — Ս. Երկաստան Առաքելոյն Բիւսոսի եւ Պողոսի երեսասաներոյ Առաքելոյն: Ըստ սովորութեան, Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Պողոսի վերնամաստան մէջ, Պատարագեց Հոգ. Տ. Գէորգ վրդ. Կաղարան:

● Կիր. 5 Օգոստ. — Բարեկ. Վարդապետի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամաստան մէջ, ժամարարն էր Հոգ. Տ. Զաւէն վրդ. Զինչինեան:

● Ուր. 10 Օգոստ. — Վաղուան նախատեսակը պաշտուեցաւ Մայր Տաճարին կից՝ Ս. Էջմիածին մատարան մէջ, նախագահութեամբ Գեր. Տ. Պարգե Եպս. վրդ. Թանէսեանի:

● Եր. 11 Օգոստ. — Յիւստակ Տապանակին: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Էջմիածին: Պատարագիւն էր Հոգ. Տ. Մաշտոց վրդ. Բարխուսեան:

— Վարդապետի հանդիսաւոր նախատեսակին ի Ս. Յակոբ նախագահեց Գեր. Տեղապահ Սրբազանը, Ապա կատարուեցաւ քահանայական կողման արարողութիւն:

— Իրիկնաղէմին, Մայր Տաճարին մէջ պաշտուած Եկեղեցւոյ և Հսկման արարողութիւններուն նախագահեց Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Աբրահամեան:

● Կիր. 12 Օգոստ. — ՎԱՐԴԱՎԱՍԻ (Տօն Այլակերպութեան Տեղին): Օրուան հանդիսաւոր Ս.

Պատարագը՝ Մայր Տաճարի Առաջ Սեղանին վրայ մատոյց Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը և կատարեց քահանայական ձեռնադրութիւնը Յովսէփ Սրկ. Մամուրի և Նազար Սրկ. Մարգարեանի, վերակոչելով զանոնք Ս. Յովսէփ և Ս. Մամբրէ կուսակրօն արեղաներ:

— Կէսօրէ վերջ, Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ «Անդառտան»: Հանդիսապետն էր Գեր. Տ. Նորայր Եպս. Պողարեան: Ապա պաշտուեցան երեկոյեան ժամերգութիւն, որմէ յետոյ կատարուեցաւ նորընծաներուն վեղարի տըւշուութեան կարգը՝ նախագահութեամբ Գեր. Տեղապահ Սրբազան Հօր:

● Բշ. 13 Օգոստ. — Յիւստակ մեռելոց: Սուրբ Պատարագը ի Ս. Գլխադիր մատոյց Հոգ. Տ. Թորգոմ վրդ. Մանուկեան: Ս. Պատարագէն ետք, Գեր. Տ. Սուրէն Եպս. Քէմհանեանի նախագահութեամբ կատարուեցան հոգեհանգստեան կարգեր, նախ Մայր Տաճարին մէջ, ապա Տաճարի գաւիթը՝ Երանշնորհ Տ. Կիւրեղ Պատր. Հօր շիրմին վրայ, ինչպէս նաև հին կրատան ու Չամբաղի գերեզմանավայրերուն մէջ:

● Կիր. 19 Օգոստ. — Բարեկ. Ս. Աստուածմանի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Թարութիւն, մեր վերնամատարան մէջ, Պատարագեց Հոգ. Տ. Գէորգ Արք. Նազարեան: Ս. Պատարագէն ետք, Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արքահամանի նախագահութեամբ կատարուեցաւ «Խաղողօրհնէք»:

● Ուր. 24 Օգոստ. — Վաղուան նախատեսակը պաշտուեցաւ Մայր Տաճարին կից՝ Ս. Էջմիածին մատարան մէջ: Հանդիսապետն էր Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արքահաման, Ապա կատարուեցան սարկաւազական կոչման արարողութիւն:

● Շբ. 25 Օգոստ. — Տօմ. Եղալկաքի Ս. Էջմիածնի: Ս. Պատարագը ի Ս. Էջմիածին մատոյց Հոգ. Տ. Վարուժան վրդ. Գապարահան, որուն ընթացքին, Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. կատարեց 9 սարկաւազներու ձեռնադրութիւնը (Մանգամսնօրիւններ «Սիոնի յաջորդ քիւով»):

— Վերափոխման մեծահանգէս նախատեսակը պաշտուեցաւ ի Ս. Թաղոր: Հանդիսապետն էր Գեր. Տ. Դերենիկ Եպս. Փռլատեան:

— Գեր. Սրբազանը նախագահեց նաև իրիկ-նաղէմին, Մայր Տաճարին մէջ պաշտուած «Եկեւեցէի» և Հանձան արարողութիւններուն:

● Կիր. 26 Օգոստ. — ՎերաՓոխման Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ: Հանդիսաւոր Ս. Պատարագը Մայր Տաճարին մէջ մատոյց Գեր. Տ. Դերենիկ Եպս. Փռլատեան և քարոզեց, բնաբան ունենալով օրուան ճաշու ընթերցուածէն «Այսուհետև չես ծառայ, այլ որդի եմք որդի և ժառանգ Աստուծոյ» (Գալ. Դ. 7):

— Կէսօրէ վերջ, Գեր. Սրբազանը նախագահեց Մայր Տաճարին մէջ կատարուած «Անդառտան»: Ապա պաշտուեցան երեկոյեան ժամերգութիւն և նախատեսակ, Հանդիսապետն էր Գեր. Տ. Սուրէն Եպս. Քէմհանեան:

● Բշ. 27 Օգոստ. — Յիւստակ մեռելոց: Սուրբ Պատարագը ի Ս. Գլխադիր մատոյց Հոգ. Տ. Մատոյց վրդ. Բարիլուսեան: Ս. Պատարագէն ետք,

Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արքահամանի նախագահութեամբ, կատարուեցան հոգեհանգստեան կարգեր, նախ Մայր Տաճարին մէջ, ապա Տաճարի գաւիթը՝ Երանշնորհ Տ. Կիւրեղ Պատր. Հօր շիրմին վրայ, ինչպէս նաև հին կրատան ու Չամբաղի գերեզմանավայրերուն մէջ:

Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ս Կ Ա Ն Ք

● Բշ. 2 Յուլիս. — Երեկոյեան, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, որ մօտ ամիսէ մը ի վեր շնչդատան կը գտնուէր, վերադարձաւ Ս. Աթոռ:

● Դշ. 4 Յուլիս. — Կէսօրէ վերջ, Միացեալ Նահանգաց անկախութեան 178րդ տարեգարբի առթիւ, Ամերիկեան Հիւպատոսարանի մէջ տըրուած ընդունելութեան ներկայ եղան Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, Հոգ. Տ. Զաւէն վրդ. Չինչինեան և Տիար Կարպիս Հինդլեան:

● Դշ. 10 Յուլիս. — Կէսօրէ վերջ, Սէուի Արարիոյ Հիւպատոսարանին մէջ, մեկնող Հիւպատոս Եէյիս Մոհամմէտ Սըտգի Էլ Մանսուրի կողմէ ի պատիւ նորընտիր Հիւպատոս Եէյիս Սիլի Սադիքի տրուած ընդունելութեան ներկայ եղան Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արքահաման և Տիար Կարապետ Թաղորեան:

● Դշ. 11 Յուլիս. — Կէսօրէ վերջ, Քաղաքիս Խալամ Բրիտանեայ Բարեօրհան կազմակերպութեանց կողմէ, ի պատիւ Սէուտական Արարիոյ մեկնող և նորընտիր Հիւպատոսներուն, Al-Zahra պանդոկին մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ եղան Գեր. Տ. Պարգե Եպս. Վրթանէսեան և Տիար Կարապետ Թաղորեան:

● Շբ. 14 Յուլիս. — Կէսօրին, Ֆրանսական Հիւպատոսարանի մէջ, Ֆրանսայի ազգային տ. նին առթիւ տրուած ընդունելութեան ներկայ եղան Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արքահաման և Հոգ. Տ. Զաւէն վրդ. Չինչինեան:

● Գշ. 17 Յուլիս. — Կէսօրէ առաջ, Ն. Վ. Հիւսէյն Թաղաւորի հովանաւորութեամբ, Cinema Al-Hambraի մէջ, Միջին Արեւելքի Արարական Բժշկական 24րդ Համագումարի բացման հանգիսի ներկայ եղան Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արքահաման և Հոգ. Տ. Վարուժան վրդ. Գապարահան:

— Կէսօրէ վերջ, Orient Houseի սրահներուն մէջ, Քաղաքապետարանի կողմէ, ի պատիւ Արարական Բժշկական Համագումարի անդամներուն տրուած թէյասեղանին ներկայ եղան Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արքահաման և Տիար Կարպիս Հինդլեան:

● Դշ. 18 Յուլիս. — Կէսօրէ առաջ, Խալամայ Գուրպան պարամի առթիւ, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, ընկերակցութեամբ Հոգ. Տ. Զաւէն վրդ. Չինչինեանի և Տիար Կարպիս Հինդլեանի, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Քաղաքիս Մոհամմէդին, Ոստիկանապետին, Միւլիմիսին, և եղիպտական ու Սէուտի Արարական Հիւպատոսներուն:

— Նոյն ատեն, Գեր. Տ. Հմայեակ Ծ. Վրդ.

ինքնաշեն արձակուրդով մեկնեցաւ Պոլիս և վերադարձաւ Դշ. 22 Օգոստոսի երեկոյեան:

— Կէսօրէ վերջ, Սպանիոյ ազգային տօնին առթիւ, Սպանիական Հիւպատոսարանի մէջ տըրուած ընդունելութեան ներկայ եղան Գեր. Տ. Հայրիկ եպօ. Ասլանեան, Հոգ. Տ. Զաւէն Վրդ. Զինչինեան և Տիար Կարպիս Հինգլեան:

● Եր. 21 Յուլիս. — Կէսօրէ վերջ, Պելճիքայի անկախութեան 117րդ տարեդարձին առթիւ, Պելճիքական Հիւպատոսարանի մէջ տըրուած ընդունելութեան ներկայ եղան Գեր. Տ. Հայրիկ եպօ. Ասլանեան և Տիար Կարպիս Հինգլեան:

— Երեկոյեան, Ս. Ուխտիս Միաբաններէն Գեր. Տ. Գարեգին Ի. Վրդ. Գաղաճեան, որ 5 տարեներէ ի վեր կը գտնուէր Պոլիս, ժամանեց Ս. Աթոռ և շարժմը մը ետք արձակուրդով մեկնեցաւ Եւրոպա:

● Բշ. 23 Յուլիս. — Կէսօրէ վերջ, Եթովպիոյ Ն. Վ. Հայլէ Ալեյասիէ Կայսեր ձնեղեան 64րդ տարեդարձին առթիւ, Եթովպական Հիւպատոսարանի մէջ տըրուած ընդունելութեան ներկայ եղան Գեր. Տ. Հայրիկ եպօ. Ասլանեան և Տիար Կարպիս Հինգլեան:

● Դշ. 1 Օգոստ. — Կէսօրէ վերջ, Al-Zahra պանդոկին մէջ, Քաղաքիս Ոստիկանապետին մեկնման առիթով տըրուած թէյասեղանին ներկայ եղան Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը և Գեր. Տ. Հայրիկ եպօ. Ասլանեան:

● Եշ. 2 Օգոստ. — Կէսօրին, Սէուտի Արաբական նորընտիր Հիւպատոսը իր առաջին պաշտօնական այցելութիւնը տուաւ Պատրիարքարանին:

● Եշ. 9 Օգոստ. — Կէսօրէ առաջ, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, ընկերակցութեամբ Հոգ. Տ. Զաւէն Վրդ. Զինչինեանի և Տիար Կ. Հինգլեանի, փոխ-այցելութիւն տուաւ Սէուտական Արաբիոյ նորընտիր Հիւպատոսին:

● Եր. 11 Օգոստ. — Իրիկուան ժամը 6ին, Հոռովի Ֆրանչիսկեանց Միաբանութեան Ընդհ. Մեծաւոր՝ Père Augustine Sepinski, ընկերակցութեամբ Ֆրանչիսկեան Հայրերու, այցելեց Պատրիարքարան և ընդունուեցաւ Տեղապահ Ս. Հօր և Միաբանութեան անդամներուն կողմէ:

● Կիր. 19 Օգոստ. — Կէսօրէ վերջ, Ֆրանչիսկեաններու վանքին մէջ, ի պատիւ Հոռովի Ֆրանչիսկեանց Մեծաւորին տըրուած թէյասեղանին ներկայ եղան Գեր. Տ. Հայրիկ եպօ. Ասլանեան և Տիար Կարպիս Հինգլեան:

● Բշ. 20 Օգոստ. — Կէսօրէ առաջ, Հոգ. Տ. Զաւէն Վրդ. Զինչինեան մեկնեցաւ Սիւրիա-Լիբանան, Ժառ. Վարժարանի 1956-57 դպրոցական տարեընթացին համար նոր սաներ արձանագրելու:

● Դշ. 21 Օգոստ. — Երեկոյեան, Անթիլիասի Դպրեմանուց վերատեսուչ Գեր. Տ. Գերեմիկ եպօ. Փոլատեան ժամանեց Ս. Աթոռ:

ՄՐՏԱՆԱԿԱՐԱՇԵՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

ԺԱՌԱՍԳ. ՎԱՐժԱՐԱՆԻ ԵՒ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆԻ

Ս. Աթոռոյ ժառանգաւորաց Վարժարանի և Ընծայարանի 1955-1956 տարեընթացին Ամսօրէի Մրցանակաբաշխութեան Հանդէսը տեղի ունեցաւ 5 Յուլիս, Հինգշաբթի երեկոյեան ժամը 7-9.30, Վարժարանի հանդիսարանին մէջ, ի ներկայութեան Միաբանութեան անդամներուն և հրաւիրեալներու տուար բաղմունքով: Հանդէսին կը նախագահէր Պատր. Տեղապահի Փոխանորդ Գեր. Տ. Սուրէն եպօ. Քէմնանեան:

Միաբանութեան սրահ մտած պահուն, Ժառ. Սաներ ական երգել Վերտի Իսիրտ Վարժարանի քայլերը: Երմէ ետք Տեսուչ Գեր. Տ. Հայկազուն եպօ. Արաքանեան, բառահանգիստ քայլով խօսեց: Ապա շուրջ երեք ժամեքու տեղութեամբ իրաւորութեամբ ըստ բառականին նոյն ու կոկիկ յայտագիր մը, քաղկացած երկու մասերէ:

Առաջին մասը կը քաղկանար Ժառ. Սաներու կողմէ կատարուած արտասանութիւններէ (Հայերէն, Գրաբար և Անգլերէն, Անգլիերէն, Արաբերէն և Ֆրանսերէն լեզուներով), շարադրութիւններէ, մեներգներէ և խմբերգներէ, զոր կը զեկալարէր ձեռնաստեղծ Վարժարանի երաժշտութեան ուսուցիչ և զպրագիտ Տիար Սահակ Գալաճեան:

Շարադրական կտորները զգալիօրէն ի յայտ կը բերէին այն յառաջդիմութիւնը՝ որ Ժառանգաւորաց Վարժարանին է, ընտրել Գեր. Տեսուչին և ուսուցչական կազմին՝ որով չեն զլանար իրենց կարելին, Վարժարանը իր վերելքի համարուն մէջ պահելու համար միշտ, ու ժառանգաւորի հոգեւոր մէջ սերմանելու կրօն-եկեղեցական սիրոյն քովն ի վեր նաև աշխ. դէպի մայրենի լեզուն ու զգալիքը:

Եղան երեք բանախօսութիւններ, Բարեշնորհ Սարկաւաքներու կողմէ, Բարեշ. Արմենակ Սրկ. Շիրվանեան, իր սահուն լեզուով ներկայացուց Հայց. Եկեղեցւոյ զաւանանքին ու խորհուրդներուն շուրջ իր տեսացած լայն ծանօթութիւնները:

Երկրորդ մասը, հինգ վայրկեան զաղարէ մը ետք, ական Ժառ. Սաներու կողմէ երգուած Ս. Աթոռոյ քայլերով Վերջնեցէ դՏէր: Ապա Գեր. Տեսուչ Ս. Հայրը կարգաց Վարժարանի միամեայ զործունէութեան տեղեկագիրը, ուր անցնող տարւոյ մասին զոհունակութեամբ արտայայտուելէ ետք, շնորհեց նոր ուժերու պէտքը ուսուցչական կազմին մէջ, որպէսզի Վարժարանը յառաջիկային ալ աւելի յառաջդիմէ ու վերագտնէ նախորդ տասնամակներու իր բոլորած արդիւնաւէտ ընթացքը:

Ուսումնական և մարզական ճիւղերու մէջ յաջող աշակերտներու գիրքերով ու բաժակ-մետալներով պարգևատրուելէ ետք, նախագահ Ս. Հայրը ըրաւ փառման խօսքը, յորդորելով Ժառանգաւորներուն ըլլալ ուղիւ ու պարկեշտ ուսանողներուն մէջ նոր նուաճումներու տեսիլքով կանքերուն մէջ նոր նուաճումներու տեսիլքով գոտեպինդ, ըլլալու համար մէյ մէկ ժառանգաւորական երգուած Հայր մերէն ետք, հանգիստականները արձակուեցան նախագահ Սրբազանին զանապախովի և օրհնութեամբ:

ԱՄՍՎԱԿԵՐՋԻ ՀԱՆՐԱՊԷՏ

ԱՄՍԱՆԻ ՆԵՐՈՒՄԵԱՆ ԱՋԳ. ՎԱՐժԱՐԱՆԻ

Ամսանի Ներքուսման վարժարանի Ամսվերջի Հանդեսը տեղի ունեցաւ Տ. Յուլիսի կիրակի առաւօտուն, Ամսանի Սրտուն Սինեմային մէջ, նախագահութեամբ Գեր. Տեղապահ Տ. Եղիշէ Արք. Տէրտէրեանի:

Հանդէսը բացաւ զաղութին նոր Հոգեւոր Հովիւ և վարժարանի տեսուչ՝ Հոգ. Տ. Վաղգէն Արք. Դրոյրբունեան, որմէ ետք, շուրջ երեք ժամերու տեսութեամբ, վարժարանի աշակերտութիւնը կատարեց խմբերգներ, մեներգներ, արտասանութիւններ, եայն, որունք ի յայտ կրբերէին ուսանողութեան զգալի յառաջդիմութիւնը կրթական և բարոյական մարդերու մէջ:

Հանդէսի աւարտին, Մանկապարտէզի 27 և Նախակրթարանի 17 երկսեռ ընթացաւարտները ստացան իրենց վկայականները Գեր. Տեղապահ Սրբազանէն, որ մրցանակներու բաշխումէն ետք տուաւ իր պատգամը շրջանաւարտներուն ու փակեց հանդէսը կէսօրին, «Պանդանիշ»-ով և Տէրուական աղօթքի երգեցողութեամբ:

ԱՄՍՎԱԿԵՐՋԻ ՀԱՆՐԱՊԷՏ

Ս. ՅԱՐԳՄԱՆՉԱՅ ՎԱՐժԱՐԱՆԻ

15 Յուլիս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3.30 - 6, տեղի ունեցաւ Ս. Թարգմանչաց Վարժարանի Ամսվերջի Հանդէսը, ժառանգաւորաց Վարժարանի բակի հինաւուրց մայրիկ շուքին ներքե հաստատուած շարժական բեմին վրայ: Հանդէսին կը նախագահէր Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը. Ներկայ էին Գեր. Սրբազաններ, Հոգ. Հայրեր և ժողովուրդի ստուար բաղումներ:

Մանկապարտէզի փոքրիկները յաջողութեամբ կատարեցին արտասանութիւններ, հայկական պարեր ու փոքրիկ տրամախօսութիւններ: Մագիլի դասարանի 48 երկսեռ աշակերտները ստացան վկայականներ, յաջորդ տարեակի դրին անցնելու համար Նախակրթարանի բաժինը:

Իսկ Նախակրթարանի ընթացաւարտ զատարանի, ինչպէս նաև վարժարանի երկրորդական բաժնի ուսանողները կատարեցին խմբերգներ ու հայերէն, արաբերէն, անգլիերէն ու ֆրանսերէն լեզուներով արտասանութիւններ, ինչպէս նաև շրջանաւարտներէն մին կարգաց խնամուած ուղերձ մը, բոլորն ալ յայտարար նշաններ զարդացի կրթական ոգիի յառաջդիմութեան և ուսուցչական կազմին տարուան մը կրթանուէր աշխատանքին:

Հոգ. Տեառի տարեկան տեղեկագրի ընթերցումէն ետք, Նախակրթարանի 19 երկսեռ շրջանաւարտները ստացան իրենց վկայականները Գեր. Տեղապահ Սրբազանէն, որ «Պանդանիշ»-ով օրհնեց զանոնք ու փակեց հանդէսը:

ՉԵՌՆԱԿԻՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՎԱՆԵՐՈՒ

11 Օգոստոս, Շարաթ, Վարդափառի հանդիսաւոր նախատեսակէն ետք, Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ տեղի ունեցաւ Քանաւայական հոլման արտագրաւ արարողութիւնը, Ս. Աթոռոյ Սարկաւազներէն Բար. Տիր. Յովսէփ Սրկ. Մամուրի և Բար. Տիր. Նազար Սրկ. Մարգարեանի, Անունք՝ առաջնորդութեամբ Հոգ. Տ. Տ. Յակոբե Մաշտոց Վարդապետներու, ծնկաւոր յառաջացան Տաճարի դռնէն մինչև Աւագ Խորան, ուր խորտաւելալ Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. զանոնք ներկայացուց ձեռնադրիչ Տեղապահ Սրբազանին, Ապա, պատշաճ աղօթքներէ ետք, ընծայեալները հրաժարեցան հերետիկոսներու դասէն և ուխտեցին հաւատարմօրէն աշակերտիլ Ս. Եկեղեցւոյ ուղղափառ հայրապետներուն, ու արտասանեցին Հայց. Եկեղեցւոյ ուղղափառ դաւանութեան հանգանակը:

Յաջորդ օր, 12 Օգոստոս, պատարագին էր Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, որ ձառու Գիրքէն առաջ բազմեցաւ Ս. Սեղանին առջև, մինչ ընծայեալները ձեռնադրէր Սրբազանին, Խորտաւելալ էր Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արքահաման, իրեն առնելով ձեռնադրիչ Հոգ. Տ. Յակոբ Սրկ. Վարդանեանն ու Հոգ. Տ. Մաշտոց Սրկ. Բարիլուսեանը: Յուզիչ էր պահը, երբ ընծայեալները Աւագ Սեղանի բեմէն զարձան դէպի ժողովուրդ ձեռնամարմ, ի նշան աշխարհի իրենց հրաժարման, մինչ զարաց զարբ կ'երգէր «Աստուածային և երկնաւոր չորս... Ապա, ձեռնադրիչ Սրբազանը անոնց վրին շուրջ բոլորեց իրենց թեկէն կախ ուրարը՝ ի նշան Յիսուսի քաղցը լուծին, ու յաջորդաբար տուաւ իրենց քանաւայական զգեստաւորման բոլոր մասերը, սաղաւարտ, փիլոն, վահաս, գօտի, շուրջառ, եայն, տըւաւթեան ուրոյն աղօթքներով, կը զօցուէր վարագործը, զոյրներն կ'երգեն նորընծաներուն առաջին Խորհուրդ խորհը, մինչ անոնք քանաւայական լրիւ զգեստաւորուածով կ'երկին Աւագ Սեղանի ձախակողմը, Սեղան կը բերուէ Ս. Միւռնին աղանին, կ'երգուէ «Առաքելոյ Աղանոյ» շարականը: Օծմիւս առնն է, ամենէն գրաւիչ պահը արարողութեան, ձեռնադրիչ Սրբազանը մի առ մի կ'օժէ նորընծաներու ձախան ու զոյգ ձեռքերը Ս. Միւռնոյով: Օծման նուիրական պահուն Յովսէփ Սարկաւազ կը վերակոչուէր Տ. Յովսէփ Արեղայ, իսկ Նազար Սարկաւազ՝ Տ. Մամբէ Արեղայ: Ապա Տեղապահ Սրբազանը հուսայ իրենց Ս. Պատարագի սկիզբ, տալով իշխանութիւն մատակարարելու Հաղորդութեան աստուածային խորհուրդը: Ձեռնադրութիւնը վերջացած է: Սարկաւազը կը ձայնէ «Ողջոյն տուք միմիանց», ու Տեղապահ Սրբազանը կը համբուրէ իր ձեռնասուներուն օծեալ ձախատը, նոյնը կ'ընէ նաև Եկեղեցական դասը, իսկ ժողովուրդը՝ Ս. Պատարագէն ետք, երբ անոնք զատին մէջ, լուեկայն կը վերձանէին իրենց առջև բացուած Աւետարանները:

կէսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ, Տեղապահ Սրբազան Հայրը կատարեց վեղարի տընտնութիւնը նորընծաներուն: Պատշաճ ընթերցումներէ և աղօթքներէ ետք, Սրբազանը հանեց սարկաւազական գլխարկը անոնց գլուխէն ու պսակկարգեց զանոնք կուսակրօնութեան խորհրդանիշը եղող վեղարով: Տաճարը լեցնող քաղմութիւնը զարմեալ ապրեցաւ հոգեօրերանութեան պահեր: Այս նորընծաները ուղղուեցան Ս. Զարուիթեան Տաճար, ուր պիտի անցնէն իրենց քառասունքի ապշխարութեան օրերը, ուսանելով Ս. Պատարագի կարգերը: Այս չընանին իրենց ուսուցիչն ու վարժիչն է Հոգ. Տ. Մաշտոց Վրդ. Բարխուսեան:

Կուսանք իրենց համաօտ կենսադրութիւնը:

Հոգ. Տ. Յովսէփ Արք. Մամուր ծնած է Ալեքսանդրիա, 1907ին, Նախակրթութիւնը ստանալէ ետք տեղւոյն Պօղոսեան վարժարանին մէջ յաճախած է Անգլիական դպրոց ու ապա իր ուսումը կատարելագործած է Անգլիա: Հմուտ է եւրոպական կարգ մը լեզուներու, ինչպէս նաև Արաբերէնի: Կրօնաւորելու փափաքը զգալով իր մէջ, 1950ին եկած է Երուսաղէմ և նոյն տարին ստացած Աւարակրօնութեան աստիճան: Ժամանակ մը ծառայած է Ս. Զարուիթեան Տաճարին մէջ, ապա ընդունուած է Ս. Աթոռոյ Դիւանատունը, որպէս գիւանապալի հայերէն թղթակցութեանց: 1954 Օգոստ. 15ին, Տեղապահ Սրբազանէն ձեռնադրուած է Սարկաւազ:

Հոգ. Տ. Մամբրէ Արք. Մարգարեան ծնած է Կեսարիա, 1912ին, 1918ին, որբանալով, մտած է Ատանայի և ապա Բարեգործականի որբանոցները, ուր մնացած է մինչև 1928: Ատեն մը աշխատած է Պէյրութի Քրիստոսական օգակայանին մէջ, Զրադած է նաև դերձակութեամբ: 1950ին եկած է Երուսաղէմ և ընդունուած է Ս. Աթոռոյ Ժառանգութեան մէջ որպէս աշխատաւոր Միաբան: 1951ին ստացած է Աւարակրօնութեան աստիճան: Ժամանակ մը ծառայած է ի Բեթղեմէմ և ի Ս.

Յակոբ՝ որպէս օգնական լուսարարի: Սարկաւազ ձեռնադրուած է Տեղապահ Սրբազանէն, 15 Օգոստոս 1954ին:

Սիւն, յանուն Տեղապահ Ս. Հօր, կը մաղթէ որ նորընծաները ըլլան «Մշակ առանց ամթոյն», ի փառս Հայց. Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ:

ՔԱՀԱՆԱԳԱՆ, ԶԼՈՒՆԴԻՐՈՒԹԻՒՆ

Պատ. Տնօրէն Ժողովոյ որոշումով, Տիար Լեոն Աւագեանը, որ երկար տարիներէ ի վեր ծառայած է Ս. Տեղեաց մէջ, զոհացուցիչ իր զարգացմամբ և ծառայութեամբ, յարմար նկատուեցաւ ձեռնադրուելու քահանայ, ի պէտս Ս. Տեղեաց ժամարարութեան:

Շք. Ապրիլ 7ին, Բեթղեմէմի մեր Ս. Աստուածածնայ Եկեղեցւոյ մէջ, Տիար Լեոն ստացաւ զպրօնութեան և Սարկաւազութեան աստիճաններ, Դեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արքահամանէ:

Իսկ Ապրիլ 16ին կէսօրէ վերջ, նոյն Եկեղեցւոյ մէջ կատարուեցաւ Լեոն Սրկ. ի քահանայական կոչման արարողութիւնը: Յաջորդ օրը, Գլ. 17 Ապրիլին, ի ժամ Ս. Պատարագի և ի ներկայութեան կոկիկ քաղմութեան մը, Դեր. Տ. Հայկազուն Եպս. կատարեց յիշատիչ քահանայական ձեռնադրութիւնը, օժման պահուն վերակոչելով զայն Տ. Գրիգոր Քահանայ, Խարտաւիլակն էր Հոգ. Տ. Վարուժան Վրդ. Գապարահեան:

Նորընծայ Տ. Գրիգոր Քիչ. Աւագեան ծնած է 1912ին Պուրկաղ (Պուլկարիա): Յաճախած է Վառնայի Աղգային Սիսակեան Նախակրթարանը և աւարտած անոր ընթացքը: 1929-30 աշակերտած է Ս. Աթոռոյ Ժառ. Վարժարանին: Ապա երկար տարիներ ծառայած է Տնօրինական Սրբավայրերու մէջ և հմտացած է ժամապաշտական արարողութեանց:

Տէր Գրիգոր պիտի ծառայէ Բեթղեմէմի Ս. Նննդեան Տաճարին մէջ որպէս ժամարար:

ՀԱՆԳԻՍՏ ԹՐՃԱՆՏԱՍ ՄԱՐԿՐԱՊԵՏ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ

Շարաթ, 4 Օգոստոսի լուսարացին, իր յաւիտենական հանգիստը մտաւ Ս. Աթոռոյ Մայրապետներէն Թրճանտա Սարգիսեան, որ տարիէ մը ի վեր անհանգիստ վիճակ մը ունէր:

Հանգուցեալը ծնած է Զէյթուն, 1883ին: Արարատեան որբանոցի «Մայրիկ»ը եղած է 4 տարիներ: 1922ին եկած է Երուսաղէմ և ծառայած է Ս. Աթոռոյ մատակարարութեան ճիւղին մէջ որպէս տնտեսուհի: 1938ին կ'ընդունուի Ս. Ուխտի Մայրապետաց շարքէն ներս:

Թաղման կարգը կատարուեցաւ նոյն օրը կէսօրէ առաջ ժամը 11ին, Մայր Տաճարին կից՝ Ս. Էջմիածին մատրան մէջ, նախագահութեամբ Դեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արքահամանի և ի ներկայութեան բովանդակ Միաբանութեան: Մարմինը ամփոփուեցաւ Չամ-Թաղի գերեզմանատան մէջ:

Տէրը թող յաւիտենական հանգիստ պարգևէ իր հոգիին: